

VYHODNOTENIE MEDZIREZORTNÉHO PRIPOMIENKOVÉHO KONANIA

Dlhodobá stratégia obnovy fondu budov

Spôsob pripomienkového konania	
Počet vznesených pripomienok, z toho zásadných	60 /19
Počet vyhodnotených pripomienok	60
Počet akceptovaných pripomienok, z toho zásadných	46 /15
Počet čiastočne akceptovaných pripomienok, z toho zásadných	2 /0
Počet neakceptovaných pripomienok, z toho zásadných	12 /4
Rozporové konanie (s kým, kedy, s akým výsledkom)	
Počet odstránených pripomienok	
Počet neodstránených pripomienok	
Sumarizácia vznesených pripomienok podľa subjektov	

Č.	Subjekt	Pripomienky do termínu	Pripomienky po termíne	Nemali pripomienky	Vôbec nezaslali
1.	Asociácia priemyselných zväzov	4 (4o,0z)	0 (0o,0z)		
2.	Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení Slovenskej republiky	1 (0o,1z)	0 (0o,0z)		
3.	Budovy pre budúcnosť	4 (1o,3z)	0 (0o,0z)		
4.	Ministerstvo financií Slovenskej republiky	11 (6o,5z)	0 (0o,0z)		

5.	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky	10 (10o,0z)	0 (0o,0z)		
6.	Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky	6 (4o,2z)	0 (0o,0z)		
7.	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky	9 (2o,7z)	0 (0o,0z)		
8.	Národná banka Slovenska	4 (4o,0z)	0 (0o,0z)		
9.	Republiková únia zamestnávateľov	4 (4o,0z)	0 (0o,0z)		
10.	Štatistický úrad Slovenskej republiky	1 (1o,0z)	0 (0o,0z)		
11.	Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky (Úrad vlády Slovenskej republiky, odbor legislatívy ostatných ústredných orgánov štátnej správy)	1 (1o,0z)	0 (0o,0z)		
12.	Verejnosc	1 (0o,1z)	0 (0o,0z)		
13.	Zväz stavebných podnikateľov Slovenska	4 (4o,0z)	0 (0o,0z)		
14.	Ministerstvo obrany Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
15.	Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
16.	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
17.	Úrad jadrového dozoru Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
18.	Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
19.	Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky - Sekcia legislatívy	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
20.	Protimonopolný úrad Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	

21.	Generálna prokuratúra Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
22.	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
23.	Národný bezpečnostný úrad	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
24.	Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
25.	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
26.	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
27.	Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
28.	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
29.	Úrad vlády Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
30.	Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
31.	Úrad pre verejné obstarávanie	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
32.	Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
33.	Správa štátnych hmotných rezerv Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
34.	Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
35.	Najvyšší súd Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
36.	Národná rada Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x

37.	Kancelária Ústavného súdu Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
38.	Odbor aproximácie práva sekcie vládnej legislatívy Úradu vlády SR	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
39.	Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
40.	Združenie miest a obcí Slovenska	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
41.	Splnomocnenec vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
42.	Konfederácia odborových zväzov Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
43.	Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
44.	Konferencia biskupov Slovenska	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
45.	Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
	Spolu	60 (41o,19z)	0 (0o,0z)		

Vyhodnotenie vecných pripomienok je uvedené v tabuľkovej časti.

Vysvetlivky k použitým skratkám v tabuľke:

O – obyčajná   A – akceptovaná
Z – zásadná   N – neakceptovaná
ČA – čiastočne akceptovaná

Subjekt	Pripomienka	Typ	Vyh.	Spôsob vyhodnotenia
APZ	<p>V kapitole 4.4 Stimuly na využívanie inteligentných technológií a zručností navrhujeme v siedmom odstavci (na str. 39) zaradiť pred poslednú vetu nasledovný text: "Vzhľadom na očakávanú zvýšenú potrebu kvalifikovaných remeselníkov v súvislosti s požadovaným zvýšením miery renovácií podľa Európskeho zeleného dohovoru, podporí Európsky sociálny fond ESF+ v rámci zamerania na zelené profesie a zelenú ekonomiku rozsiahle preškolenie remeselníkov v sektore budov, ktoré budú nadväzovať na projekty financované v rámci Horizontu 2020". Odôvodnenie: V rámci Horizontu 2020 boli realizované pilotné projekty vzdelávania dospelých na nové požiadavky vyplývajúce z priemyselnej revolúcie 4.0 napr. požiadavky na domy s takmer nulovou potrebou energie. Je preto potrebné využiť poznatky a výstupy z týchto pilotných projektov a školení a implementovať ich na celonárodnú úroveň.</p>	O	A	Text bol doplnený v súlade s pripomienkou.
APZ	<p>V kapitole 6. Prekážky a bariéry navrhujeme doplniť uvádzané odrážky o nasledujúce: " - neefektívna informovanosť podpory zo strany poskytovateľov, - zbytočne byrokratický proces pre žiadateľov v časti žiadosti a schvaľovania žiadosti, - zbytočne zdĺhavé verejné obstarávanie, - zdĺhavé stavebné konanie aj pre obnovu budov". Odôvodnenie: S vyššie uvedenými prekážkami sa stavebné firmy stretávajú bežne a pokiaľ tieto nebudú cieľavedome odstraňované</p>	O	A	Text bol doplnený v súlade s pripomienkou.

	(napr.: kodifikovaním nových racionálnych stavebných predpisov a novelizáciou zákona o verejnom obstarávaní) budú naďalej závažnou brzdou nielen obnovy budov, ale celého segmentu výstavby.			
APZ	V kapitole 6. Prekážky a bariéry navrhujeme odrážku znejúcu "- potrebnosť reštrukturalizácie firiem zameraných na obnovu budov" doplniť a upraviť tak, že bude znieť: "- potrebnosť reštrukturalizácie firiem a nutnosť rekválifikovania zamestnancov firiem zameraných na obnovu budov". Odôvodnenie: Samotná reštrukturalizácia firiem špecificky zameraná na obnovu prebehne trhovým spôsobom, a to v priamej väzbe na intenzitu dopytu po stavebných prácach tohto druhu na stavebnom trhu. Rekválifikácia zamestnancov bude jedným z najúčinnějších nástrojov urýchlenia pripravenosti najmä malých a stredných stavebných firiem na realizáciu obnovy budov.	O	A	Text bol doplnený a upravený.
APZ	V kapitole 6. Prekážky a bariéry navrhujeme z odrážok Bariéry vyskytujúce sa vo výstavbe platia aj pre obnovu budov ako napr.: (na strane 52) vypustiť odrážku: " - absentujúce firmy poskytujúce kompletne stavebné práce zhotovenia významnej obnovy, resp. hĺbkovej obnovy," Odôvodnenie: Uvedené konštatovanie je v rozpore so skutočnosťou, nedokladované a zavádzajúce. Z profilu našich členských firiem vyplýva, že mnohé z nich sú technicky i odborne pripravené kvalitne realizovať zákazky tohto druhu, pokiaľ sa na trhu objaví a budú zo strany stavebníkov zodpovedne a projektantov kvalitne pripravené.	O	A	Odrážka bola vypustená.

<p>AZZZ SR</p>	<p>1. Požadujeme vypracovať alternatívny model pre stanovenie trajektórie zníženia emisií zo sektora budov, ktorý bude založený na predpoklade úplnej dekarbonizácie dodávaného plynu ako energie na prípravu tepla, resp. využití technológie zachytávania a uskladnenia uhlíka (CCS). Odôvodnenie: Model zvolený v návrhu Dlhodobej stratégie obnovy fondu budov sa na základe zvolených predpokladov dá charakterizovať ako „elektrizačný“, t.z. zameraný na elektrifikáciu spotreby energie v sektore budov. Vieme však, že dekarbonizácia výroby tepla a chladu sa dá dosiahnuť rôznymi cestami. Európska Komisia v rámci balíčka Clean energy for all Europeans navrhla 8 dekarbonizačných scenárov v závislosti od spôsobov, akými je dekarbonizácia dosiahnutá. Alternatívne scenáre k elektrifikácii využívajú vodík, dekarbonizované plyny a technológiu CCS pre dosiahnutie uhlíkovej neutrality. Vzhľadom na rozsiahlu a modernú plynárenskú infraštruktúru na Slovensku sa domnievame, že doplnenie scenára založeného na kombinácii biometánu a vodíka, prípadne použítí technológie CCS pre emisie zo spaľovania zemného plynu alebo výroby dekarbonizovaných plynných palív je viac než opodstatnené. Navyše, najnovšie štúdie – napr. štúdia DNV GL (Det Norske Veritas) vypočítala, že alternatíva spočívajúca v zachovaní plynárenskej infraštruktúry pomocou integrácie obnoviteľných a dekarbonizovaných plynov (vodík, synmetán, biometán) a/alebo použitie CCS má potenciál na EÚ úrovni ročne ušetriť 130 mld. € v porovnaní s elektrifikačným scenárom.</p>	<p>Z</p>	<p>A</p>	<p>Rozpor bol odstránený na rokovaní dňa 11.12.2020.</p>
<p>BPB</p>	<p>Pripomienka ku kapitole 2.2, str. 17 a kapitole 2.4, str. 23:</p>	<p>Z</p>	<p>A</p>	<p>Text bol upravený.</p>

	<p>odporúčame prehodnotiť a zrealizovať údaje o predpokladanom podiele obnovených bytových a rodinných domoch. Odôvodnenie: Uvádzané tvrdenie, že viac ako 64% bytových domov na slovenskom je obnovené a že do roku 2030 by mohlo dôjsť k obnove všetkých bytových domov, je značne zavádzajúce a nezodpovedá realite. Vychádza sa zo SODB 2011, kde nie je presne uvedené, ako priznávajú aj autori stratégie, aký veľký bol rozsah renovácie. Uvádza sa, že hĺbkové rekonštrukcia boli vykonané maximálne v 55% prípadov. To isté platí pre mieru obnovených rodinných domov, kedy sa uvádza v stratégii 48,97% obnovených RD v roku 2018. Reálne číslo plne obnovených / rekonštruovaných domov je s veľkou pravdepodobnosťou skôr polovičné. Odporúčame zrealizovať hodnoty, aby nedochádzalo k mylným záverom a bol zrejmý reálny rozsah problému.</p>			
<p>BPB</p>	<p>Pripomienka ku kapitole 3: na stranách 25 a 26 žiadame prepracovať tabuľky a súvisiace znenia tak, aby neboli sledované len emisie CO₂, ale emisie CO₂ ekvivalentu (ďalej len CO₂ekv), ktorý by zahŕňal emisie všetkých skleníkových plynov, nielen oxidu uhličitého. Žiadame tiež aktualizovať údaje z CO₂ na CO₂ekv v súvisiacich legislatívnych a nelegislatívnych materiáloch, najmä Prílohu č.2 vyhlášky č. 364/2012 Z.z. Odôvodnenie: 1. V Európskej únii sa používa CO₂ ekvivalent (CO₂ekv) namiesto nedostatočného sledovania len jedného z množstva skleníkových plynov. Sledovanie CO₂ekv vykazujú súčasné strategické dokumenty Európskej komisie, Európskej investičnej banky, Európskej banky pre obnovu a rozvoj, Taxonómia udržateľných investícií EÚ a dokumenty Medzivládneho</p>	<p>O N</p>		<p>Metodika výpočtu emisií CO₂ v sektore budov sa pre model stanovila na základe platných prepočítavacích faktorov emisií CO₂ v súlade s prílohou č. 2 vyhlášky č. 364/2012 Z. z.. pre jednotlivé energetické nosiče. Ich výpočet sa opiera o CEN normy a zastrešujúce normy pre energetickú hospodárnosť budov.</p>

	<p>panelu o zmene klímy (IPCC). Takáto nezrovnalosť by Slovensku spôsobovala zbytočné technické problémy a nedostatky vo výpočtoch dopadov aktivít. 2. Pôvod hodnoty faktoru emisií CO₂ pre jednotlivé energetického nosiče nie je vo vyhláske č. 364/2012 Z.z. priamo vysvetlený a autori sa odkazujú na normu STN EN 15 603, ktorá bola medzičasom už zrušená a nahradila ju norma STN EN 15603/NA. Spôsob určenia emisií CO₂ stanovuje vyhláska č. 364/2012 Z.z. v § 2 odseku 8) nasledovne: Emisie oxidu uhličitého sa určia z dodanej energie podľa jednotlivých energetických nosičov s využitím prepočítacích faktorov podľa prílohy č. 2. Množstvo oxidu uhličitého emitovaného do ovzdušia sa vyjadruje v kg/m² celkovej podlahovej plochy budovy za jeden rok. 3. Iné skleníkové plyny ako CO₂ majú tiež zásadne dopady na zmenu klímy. Podľa Medzivládneho panelu o zmene klímy má napríklad metán 34 násobne vyšší potenciál globálneho otepľovania ako oxid uhličitý pre 100 ročné obdobie a 108 násobne vyšší potenciál pre 10 ročné obdobie. Je tiež žiadúce hodnoty faktorov emisií CO₂ekv. vo vyhláske č. 364/2012 Z.z. primerane navýšiť i o emisie vznikajúce vo všetkých etapách palivového cyklu (od ťažby až po tepelné zariadenie). Ekvivalentné hodnoty z dokumentu Medzivládneho panelu o zmene klímy sú štatistický priemer faktoru emisií pre vybrané palivo počas jeho celého životného cyklu.</p>			
<p>BPB</p>	<p>Za kapitolu č. 5 navrhujeme doplniť novú kapitolu s názvom „Akčný plán opatrení a mobilizácie investícií na roky 2021-2024“ s textom kapitoly, ktorý znie nasledovne: Ministerstvo dopravy a výstavby SR vypracuje do 30.6.2021 Akčný plán na roky 2021 – 2024, ktorého</p>	<p>Z</p>	<p>N</p>	<p>Pripomienka bola prerokovaná a po vzájomnom vysvetlení BPB netrvá na pripomienke. Rozpor bol dňa 18.12.2020 odstránený.</p>

<p>obsahom bude podrobný plán s opatreniami zavádzanými v rokoch 2021-2024, ktorých cieľom je postupné plnenie plánu obnovy budov popísaného v kapitole 3. Akčný plán by mal obsahovať návrh zmien súčasných verejných politík alebo návrh na zavádzanie nových verejných politík, ktoré sa budú realizovať do roku 2024 a ktoré majú zabezpečiť postupné plnenie navrhnutých merateľných ukazovateľov pokroku v kapitole 3. Akčný plán by mal vychádzať z Dlhodobej stratégie obnovy budov a mal by slúžiť na identifikáciu krokov v krátkodobom horizonte, ktorých účelom je postupné plnenie dlhodobých cieľov, ktoré si Dlhodobá stratégia obnovy budov sama stanovila. Odôvodnenie: Výstupom stratégie má byť Podľa zákona č. 555/2005. Z.z. dlhodobý plán obnovy fondu budov s cieľom dosiahnuť do roku 2050 vysoko energeticky efektívny a dekarbonizovaný fond budov. Stratégia má podľa § 4c ods. 2 písmena h) obsahovať konkrétne efektívne opatrenia s merateľnými ukazovateľmi postupného plnenia stratégie obnovy. Európska komisia vo svojom odporúčaní 2019/786 z 8. mája 2019 odporúča členským štátom, že keďže cieľom stratégií je stanoviť dlhodobú víziu na dosiahnutie cieľa dekarbonizácie do roku 2050, členské štáty by mali ísť nad rámec jednoduchej inventarizácie existujúcich opatrení a poskytnúť dlhodobý pohľad na vývoj budúcich politík a opatrení. Stratégia vo viacerých častiach tvrdí, že na dosiahnutie stanovených ambiciózných cieľov je potrebné zvýšené úsilie v intenzite uskutočňovanej obnovy fondu budov, a to tak z hľadiska dôrazu na vykonávanie hĺbkovej obnovy ako aj výrazného zvýšenia tempa obnovy. Podľa stratégie si plnenie navrhnutých cieľov vyžaduje doplnenie existujúcich foriem podpory novými formami podpory s dostatočnými finančnými zdrojmi s cieleným zameraním</p>		
---	--	--

na oblasti vyžadujúce zintenzívnenie úsilia pri zvyšovaní energetickej hospodárnosti. Podľa stratégie bude možné navrhnuté ciele splniť iba s výraznou a konzistentnou politickou podporou a aplikovaním značne ambiciózných politík a opatrení na podporu obnovy budov z hľadiska objemu, ale aj zásadného zlepšenia energetickej hospodárnosti. Stratégie taktiež tvrdí, že stanovené záväzné ciele si vyžadujú investície, ktoré ďaleko presahujú doterajšie úrovne poskytovaných finančných prostriedkov. Aj napriek tomu, že stratégia sama konštatuje, že na splnenie cieľov je potrebná zásadná zmena, zavedenie značne ambiciózných politík a výrazné navýšenie prostriedkov, v kapitole č.4 a č. 5 sa nenachádza adekvátny návrh úpravy súčasných verejných politík alebo návrh nových politík. Vo veľkej miere sa jedná o sumarizáciu existujúcich verejných politík, ktoré ale ani podľa stratégie nie sú dostačujúce na splnenie navrhovaných cieľov. Sme si vedomí toho, že v súčasnosti ešte stále prebieha diskusia o návrhu alokácií v rámci nového programového obdobia EŠIF 2021-2027 a Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ktoré ponúkajú kľúčovú príležitosť na navýšenie potrebných investícií a preto nie je možné presne popísať návrhy podporných opatrení a ich alokácie, ktoré budú financované z týchto zdrojov. Pri príprave akčného plánu do 30.06.2020 je možné predpokladať, že už v tom čase bude tento problém vyriešený. Rovnako tak sme si vedomí rizika dlhodobého návrhu zavádzania opatrení. Z tohto dôvodu navrhujeme vypracovať akčný plán na roky 2021-2024, ktorý sa zameriava na krátkodobý až strednodobý časový horizont tak, aby sa zabezpečilo dosiahnutie cieľov dlhodobej stratégie. Okrem návrhu nových fiškálnych podporných nástrojov je však nutné zavádzať alebo upravovať aj legislatívne a regulačné

	<p>verejné politiky či rozširovať informačné a komunikačné nástroje. Navrhovaný akčný plán by mal taktiež reflektovať návrh opatrení, ktoré plánuje Európska komisia implementovať v období 2020-2024 v rámci iniciatívy „Vlna obnovy“. Takýto proces a hierarchia, pri ktorom sa v nadväznosti na strategický dokument vypracováva akčný plán nie je výnimočný na Slovensku ani v zahraničí. Príkladom môže byť Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody (H2ODNOTA JE VODA) z dielne MŽP SR.</p>		
<p>BPB</p>	<p>Žiadame v celom materiáli doplniť a zapracovať oblasť kvality vnútorného prostredia v zmysle revidovanej smernice 2010/31/ EÚ o energetickej hospodárnosti budov a odporúčania Komisie 2019/786. Odôvodnenie: V celom materiáli chýba zapracovanie oblasti kvality vnútorného prostredia do politík a navrhovaných opatrení. V stratégii je zlepšenie kvality vnútorného prostredia uvádzané ako pozitívny vedľajší efekt renovácií. Avšak ak sa pozrieme do revidovanej smernice 2010/31/ EÚ o energetickej hospodárnosti budov a odporúčania Komisie 2019/786, oba dokumenty chápu renovácie nielen ako nástroj na dosiahnutie energetických úspor, ale aj zlepšenie vnútorného prostredia budov a komfortu a zdravie samotných užívateľov. Odporúčanie Komisie priamo uvádza, že Dlhodobá stratégia obnovy budov by sa mala otázkou kvality vnútorného prostredia zaoberať. Požiadavky na kvalitu vnútorného prostredia v podporných nástrojoch chýba. Je potrebné, aby aj tu bolo uvedené, že kompetentné authority pripravujúce podporný nástroj majú k problému uplatniť holistický prístup a nastaviť parametre podpory aj s ohľadom na kvalitu vnútorného prostredia. Opatrenia na</p>	<p>Z A</p>	<p>Pripomienka bola prerokovaná a po vzájomnom vysvetlení bol rozpor dňa 18.12.2020 odstránený.</p>

	<p>podporu renovácie budov by tak mali obsahovať okrem požiadaviek na energetické úspory aj požiadavky na kvalitu vnútorného prostredia, ktoré by pomohli maximalizovať využitie renovačného potenciálu a zvýšiť tak kvalitu života užívateľov budov. Nedá sa uspokojiť so všeobecným konštatovaním, že kvalitu vnútorného prostredia požadujú legislatívne predpisy, tak je tomu aj v oblasti energetickej hospodárnosti budov. Renovácie sú unikátnou príležitosťou, ako kvalitu života obyvateľov zlepšiť a pokiaľ tento aspekt zostane opomenutý, budeme za pár rokov riešiť podporu zlepšenia kvality vnútorného prostredia, ale už za vyššie náklady. Podobne ako to bolo v prípade podpory zatepl'ovania a následného prudkého zhoršenia kvality vnútorného vzduchu.</p>			
MFSR	<p>K jednotlivým častiam: Do nadpisu kapitoly 4. „Opatrenia na dosiahnutie plánu obnovy“ žiadam za slovom „obnovy“ doplniť slovo „budov“. Odôvodnenie: Je potrebné špecifikovať, že sa jedná o plán obnovy budov, aby nadpis kapitoly nenavádzal k tomu, že sa kapitola venuje plánu obnovy - reformného Plánu obnovy a odolnosti ako ústredného nástroja obnovy Next Generation EU.</p>	O	A	Text bol upravený.
MFSR	<p>K jednotlivým častiam: V kapitole 4.3 „Politiky a činnosti zamerané na verejné budovy“ žiadam v treťom odseku za druhou vetou končiacou slovami „mobilizácie súkromného kapitálu“ doplniť vetu: „Energetické služby umožňujú mobilizovať súkromné financie a to nielen pri investícii, ale najmä pri následnom odkupe pohľadávok, čím sa môže zvýšiť tempo obnovy (maximálny pákový efekt, minimálne deformácie trhu). V európskom kontexte možno využitie</p>	O	A	Text bol doplnený.

	<p>garantovaných energetických služieb považovať za zásadnú reformu v spôsobe financovania obnovy verejných budov.“. Odôvodnenie: Pre dosiahnutie cieľa vytvorenie vysoko energeticky efektívneho a dekarbonizovaného fondu budov do roku 2050 bude nevyhnutné mobilizovať súkromný kapitál. Garantované energetické služby, energetické služby, podporené energetické služby atď. sú najefektívnejšia cesta ako mobilizovať súkromný kapitál.</p>			
MFSR	<p>K jednotlivým častiam: V kapitole 4.3 „Politiky a činnosti zamerané na verejné budovy“ žiadam vo štvrtom odseku za poslednou vetou doplniť vetu: „Aby bolo možné predísť efektu uzamknutia a uskutočňovať hĺbkovú obnovu budov pomocou garantovaných energetických služieb, bude nevyhnutné využívanie finančných nástrojov, resp. kombinácia grantového financovania s návratným financovaním.“. Odôvodnenie: Z dôvodu obvykle dlhých návratností projektov obnovy budov bude nevyhnutné pri hĺbkových obnovách nájsť finančný mechanizmus, ktorý skráti dobu návratnosti. Jednou z najefektívnejších možností je kombinácia grantového financovania s návratným financovaním.</p>	Z	A	Text bol doplnený.
MFSR	<p>K jednotlivým častiam: V kapitole 5.1.2. „Obnova nebytových budov“ žiadam v druhom odseku za šiestou vetou končiacou slovami „garantovaných energetických služieb“ doplniť vetu: „Kombinácia grantového financovania a návratnej pomoci v jednej finančnej operácii je podľa návrhu nového nariadenia CPR možná, čo umožní zásadné zjednodušenie celého procesu využívania finančných nástrojov pri podpore garantovaných energetických služieb.11“.</p>	O	A	Text bol doplnený v súlade s pripomienkou.

	Zároveň je potrebné doplniť poznámku pod čiarou 11 v znení: „11 Nariadenie CPR (Návrh Nariadenia o spoločných ustanoveniach na roky 2021 – 2027), podľa ktorého sa riadi implementácia EŠIF. Konkrétne sa jedná o čl. 52 (bod 5)“. Odôvodnenie: Z dôvodu obvykle dlhých návratností projektov obnovy budov bude nevyhnutné pri hĺbkových obnovách nájsť finančný mechanizmus, ktorý skráti dobu návratnosti. Jednou z najefektívnejších možností je kombinácia grantového financovania s návratným financovaním.			
MFSR	K návrhu uznesenia vlády - návrh uznesenia je potrebné vypracovať v zmysle Smernice na prípravu a predkladanie materiálov na rokovanie vlády SR.	O	A	Návrh uznesenia bude upravený v zmysle Smernice na prípravu a predkladanie materiálov na rokovanie vlády SR. Nebude ukladať úlohy iným členom vlády.
MFSR	K vlastnému materiálu - všeobecne: Metodika vstupných údajov na stanovenie nákladovej efektívnosti výstavby a obnovy budov z hľadiska hospodárnosti budov (TSÚS, TSÚS, n.o., máj 2015, ISBN 978-80-971912-0-7) bola prijatá v roku 2015. Pred jej ukotvením pre ďalšie obdobie odporúčam vyhodnotiť stanovené ceny v roku 2015 a skutočne nakúpené ceny.	O	A	
MFSR	K vlastnému materiálu - všeobecne: Odporúčam doplniť štatistiku počtu žiadostí o finančný príspevok na obnovu budov s informáciou koľkým projektom bol udelený finančný príspevok, na základe čoho sa vyberali uchádzači a aký je plán do budúca pri výbere uchádzačov.	O	ČA	Požadovaná úroveň detailu nie je relevantná k charakteru materiálu.

MFSR	<p>K vlastnému materiálu - všeobecne: V dokumente sa v časti 6. Prekážky a bariéry uvádza, že „V procese verejného obstarávania obnovy budov aj naďalej pretrvávajú nedostatky odbornej a technickej zdatnosti pri stanovovaní jednotlivých podmienok, požiadaviek a kritérií, ako aj uplatňovania prístupu nákladovej efektívnosti pri zohľadnení najlepšieho pomeru ceny a kvality a nákladov počas životnosti budovy, čoho výsledkom je obstaranie s najnižšou cenou.“ Žiadam navrhnúť opatrenia aj pre elimináciu tohto nedostatku.</p>	Z	A	<p>Pripomienka bola prerokovaná a po vzájomnom vysvetlení MF SR netrvá na pripomienke. Rozpor bol dňa 11.12.2020 odstránený.</p>
MFSR	<p>K vlastnému materiálu - všeobecne: Žiadam doplniť opatrenia, ktorými sa zvýši čerpanie EÚ zdrojov oproti predchádzajúcim rokom. Odôvodnenie: V dokumente sa uvádza, že tieto fondy boli v minulosti čerpané iba minimálne z dôvodu nedostatočnej kvality pripravenosti projektov.</p>	Z	A	<p>Pripomienka bola prerokovaná a po vzájomnom vysvetlení MF SR netrvá na pripomienke. Rozpor bol dňa 11.12.2020 odstránený.</p>
MFSR	<p>K vlastnému materiálu - všeobecne: Žiadam prijať opatrenia pre oblasť verejných nebytových budov, ktorých cieľom bude zabezpečiť zber a dostupnosť údajov o týchto budovách a spracovať stratégiu budúceho využívania týchto budov. Odôvodnenie: Materiál upozorňuje, že nie sú k dispozícii relevantné štatistiky pre nebytové budovy. Údaje využíva z rokov 1994-2003, ktoré boli použité aj pri spracovaní stratégie v roku 2014. Potenciál úspor energie a efektívnejšieho využívania týchto budov je vysoký, avšak výpočty môžu byť skreslené z dôvodu neaktuálnych údajov.</p>	Z	A	<p>Pripomienka bola prerokovaná a po vzájomnom vysvetlení bol rozpor dňa 11.12.2020 odstránený.</p>

MFSR	K vlastnému materiálu - všeobecne: Žiadam, aby súčasťou dokumentu a návrhu opatrení bola metodika prioritizácie investícií, investičný plán pre verejné nebytové budovy a definovanie pravidiel pre využívanie finančných zdrojov pre investície do verejných nebytových budov. Alternatívne žiadam tieto úlohy uložiť uznesením. Odôvodnenie: Povinnosť pripraviť metodiku prioritizácie investícií a investičný plán je uložená platným uznesením. Je nepraktické pripravovať v len niekoľkokomesačnom odstupe dva dokumenty venujúce sa rovnakej téme.	Z	A	Pripomienka bola prerokovaná a po vzájomnom vysvetlení bol rozpor dňa 11.12.2020 odstránený.
MHSR	K doložke vybraných vplyvov: Odporúčame uvádzať termín MPK v riadku na to určenom. Termín začiatku a ukončenia PPK je termínom prebiehajúceho MPK, proces PPK sa neuskutočnil vzhľadom na nevyznačené vplyvy.	O	A	Pripomienka bola zapracovaná.
MHSR	K doložke vybraných vplyvov: v bode 10 sa uvádza, že materiál „má nepriamy pozitívny vplyv v znížení emisií skleníkových plynov. Predpoklad poklesu emisií CO2 v sektore budov je založený na poklese celkovej spotreby energie v sektore budov, cielených programoch obnovy budov zameraných na hĺbkovú obnovu budov.“ Z toho vyplýva, že medzi nepriame vplyvy je možné zaradiť aj pozitívny vplyv v oblasti zníženia nákladov na vykurovanie, resp. chladenie budov.	O	A	Text bol upravený v súlade s pripomienkou.
MHSR	K predkladacej správe: Navrhujeme preštylizovať znenie popisu	O	A	Text bol doplnený a upravený.

	<p>vplyvov „Návrh stratégie nemá negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy. Stratégia má možné pozitívne vplyvy na podnikateľské prostredie a životné prostredie, nemá vplyv na manželstvo, rodičovstvo a rodinu, sociálny vplyv, informatizáciu spoločnosti a na služby verejnej správy pre občana. Konkrétne vyhodnotenie je v doložke vybraných vplyvov.“ tak, aby korešpondovalo s Doložkou vybraných vplyvov v bode 9, kde nie sú vyznačené žiadne vplyvy. Potenciálny nepriamy pozitívny vplyv na životné prostredie v znížení emisií skleníkových plynov a nepriamy pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie, v zmysle stanovenia rámca verejných priorít v energetickej efektívnosti budov a prijatia dlhodobej vízie štátu, ako impulz k lepšiemu plánovaniu investícií a ďalších krokov zo strany súkromných podnikateľských subjektov v sektore v energetiky a stavebníctva, odporúčame uvádzať v Doložke v časti 10 Poznámky.</p>		
<p>MHSR</p>	<p>K vlastnému materiálu: Aktuálnu kategorizáciu „foriem energie“ v tabuľkách 19 a 20 považujeme, vo vzťahu k možnosti identifikovať reálny predpokladaný príspevok jednotlivých primárnych zdrojov energie k vývoju emisií CO₂ a častíc PM_{2,5}, za nepostačujúcu. Považujeme za žiadúce, aby boli v tabuľkách a grafoch vyjadrujúcich prognózy spotreby energie a emisií CO₂ do roku 2050 uvedené aj názvy konkrétnych palív (primárnych zdrojov energie), vrátane odhadovaného množstva emisií CO₂ a PM_{2,5}, ktoré sa do ovzdušia uvoľnia ich spálením. Aby bol čo najviac reflektovaný skutočný vývoj emisií je nevyhnutné, aby bol výpočet odhadovaných množstiev týchto emisií založený na emisných koeficientoch</p>	<p>O N</p>	<p>Metodika výpočtu emisií CO₂ v sektore budov sa pre model stanovila na základe platných prepočítavacích faktorov emisií CO₂ v súlade s prílohou č. 2 vyhlášky č. 364/2012 Z. z. pre jednotlivé energetické nosiče. Ich výpočet sa opiera o CEN normy a zastrešujúce normy pre energetickú hospodárnosť budov. Hodnoty emisných koeficientov uvádzaných na stránke MŽP sú aktualizované na ročnej báze, čo by neumožnilo zabezpečiť korektnú porovnateľnosť dát v rámci modelu.</p>

	<p>rešpektujúcich základné princípy stechiometrie spaľovania palív. Pre zjednodušenie je tiež prijateľné použitie hodnôt emisných koeficientov vypracovaných a zverejnených medzinárodným panelom pre zmenu klímy (IPCC), ktoré tieto princípy rešpektujú a ktoré sú zároveň diametrálne odlišné od hodnôt emisných koeficientov napr. tuhých biopalív uvedených v tab. 17 a 18 materiálu. Vzhľadom na skutočnosť, že z hľadiska vplyvu na ľudské zdravie ako aj vplyvu plnenia záväzných cieľov SR voči EK, majú omnoho významnejší vplyv emisie PM 2,5 než emisie CO₂, navrhujeme do materiálu doplniť aj prognózu vývoja PM 2,5. Za týmto účelom odporúčame použiť priemerné hodnoty emisných faktorov zo Záverečnej správy Národnej energetickej spoločnosti, a.s. pod názvom „Spracovanie návrhu emisných faktorov pre spaľovacie zariadenia pre MŽP SR“, umiestnenej na webe Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky. Odôvodnenie: Okrem zemného plynu, uhlia a vykurovacieho oleja má na vývoj emisií CO₂ zásadný vplyv aj biomasa a kusové drevo. Oboje sa v rôznom pomere nachádzajú v kategóriách „dodané teplo“, „obnoviteľné zdroje“ a „elektrina“. Pomer, v ktorom sa tieto primárne zdroje energie v týchto kategóriách nachádzajú, nie je možné v materiáli identifikovať, na základe čoho nie je možné ani kvantifikovať ich vplyv na vývoj emisií CO₂ a PM_{2,5} do roku 2050.</p>		<p>Požiadavka doplnenia prognózy vývoja častíc PM 2,5 je nad rámec požiadaviek smernice o energetickej hospodárnosti budov (EHB), ktorá stanovuje povinnosti len s ohľadom na plnenie zníženia emisií skleníkových plynov. Smernica o EHB však nestanovuje žiadne záväzné ciele v tejto oblasti. Podkladové dáta nevyhnutné pre stanovenie prognózy vývoja častíc PM 2,5 nie sú dostupné v požadovanej štruktúre členenia na bytové a nebytové budovy.</p>
<p>MHSR</p>	<p>K vlastnému materiálu: Integrovaný národný energetický a klimatický plán (NECP), v zmysle požiadaviek nariadenia EP a Rady (EÚ) 2018/1999 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy obsahuje kapitoly, ktoré má informačne pokryť Dlhodobá stratégia</p>	<p>O N</p>	<p>Model vypracovaný BPIE (Európsky inštitút pre hospodárnosť budov) pri EK, bol pripravený na základe dát Eurostatu a dát SHMÚ (tie slúžili aj ako podklad pre MŽP) v súlade s kľúčovými indikátormi</p>

	<p>obnovy fondu budov. Je to kapitola 2.2, písmeno i), bod 3 a bod 4 (strana 57 NECP), kapitola 2.2, písmeno ii) (strana 57 NECP), kapitola 3.2, písmeno ii) (strana 131 NECP). Formálne sú v návrhu materiálu „Dlhodobá stratégia obnovy fondu budov“ obsiahnuté požadované informácie, t.j. orientačné míľniky v kapitole 3.2 návrhu, merateľné ukazovatele pokroku v kapitole 3.3 návrhu a odhad úspor v kapitole 3.3 návrhu. Uvedené dôkazy sú ale obmedzené na konštatovanie, že odhad úspor energie ako aj investičná potreba na dosiahnutie týchto úspor bola vypočítaná pomocou výpočtového modelu pripraveného v spolupráci s BPIE. Nie je uvedené, ako bol tento model zosúladený s modelom použitým pri tvorbe NECP (vypracovaný MŽP SR a Svetovou bankou). Všeobecne je veľmi podrobne rozpracovaný stav do súčasnosti, plánované aktivity a náklady na nasledujúce obdobie sú ale veľmi stručné. Bolo by vhodné skladbu textu návrhu upraviť tak, aby zodpovedal príslušným kapitolám Integrovaného národného energetického a klimatického plánu na roky 2021 – 2030 (NECP) v kapitolách 2.2 (písmeno i, bod 3 a 4) a 3.2 (písmeno ii). Ich štruktúra je určená nariadením EP a Rady (EÚ) 2018/1999 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy.</p>		<p>uvedenými v NUS SR a INEKP a ďalšími makroekonomickými vstupmi, cenami energií a ich predikciou, mierou návratnosti a množstvom ďalších premenných. Jedná sa o komplexný model. Požadovaná štruktúra materiálu je v súlade s požiadavkou vyjadrenou v smernici o energetickej hospodárnosti budov a obsah materiálu v súlade s požiadavkami nariadenia EP a Rady (EÚ) 2018/1999 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy.</p>
<p>MHSR</p>	<p>K vlastnému materiálu: Na strane 36 navrhujeme za vetu „Pre posúdenie a monitorovanie energetickej chudoby sú na európskej úrovni vypracované ukazovatele energetickej chudoby“ doplniť text: „V rámci iniciatívy Európskej komisie s názvom „Energy Poverty Observatory“ (EPOV) sú k dispozícii okrem rôznych ukazovateľov energetickej chudoby aj rôzne konkrétne nástroje, opatrenia a politiky</p>	<p>O A</p>	<p>Text bol doplnený.</p>

	členských štátov, ktoré môžu byť inšpiráciou pre SR“ ... lepšie kvantifikovať počet domácností a analyzovať jej potenciálne príčiny.			
MHSR	K vlastnému materiálu: Navrhujeme vypustiť text v zátvorke na str. 35 „(v dôsledku nízkeho príjmu ovplyvneného aj nízkym dosiahnutým vzdelaním) Odôvodnenie: V kontexte podmienok v SR je potrebné si uvedomiť, že podiel nákladov na energiu z disponibilného rozpočtu domácností je oproti väčšine krajín EU vyšší v každej príjmovej kategórii, nie len v najnižších príjmových skupinách obyvateľstva, ktoré sa môžu vyznačovať nízkou úrovňou dosiahnutého vzdelania.	O	A	Text bol vypustený a nový text doplnený.
MHSR	K vlastnému materiálu: Tabuľku 19 upraviť tak, aby bolo uvedené aj množstvo dodaného tepla z OZE. Odôvodnenie: Pre rok 2030 je možné očakávať zvýšenie množstva energie z OZE pri vykurovaní o 2,9 TWh oproti roku 2020. Uvedený údaj je uvedený v dokumente Národný energetický a klimatický plán v tabuľke č. 15, kde sa uvádza zvýšenie využívania OZE pri vykurovaní a chladení v roku 2030 oproti roku 2020. Je vhodné doplniť údaj v novom riadku za rok 2030, ktorý poukáže na ambíciu využívať OZE v dodávke tepla.	O	N	Údaj o dodanom teple z OZE nie je dostupný v detaile pre bytové a nebytové budovy. Rovnako nie sú známe prepočítavacie faktory emisií CO2 pre dodané teplo z OZE v budovách. SR má stanovené záväzné ciele pre OZE na národnej úrovni, nie však pre budovy. Model pre stanovenie orientačných míľnikov na roky 2030 ,2040 a 2050 predpokladá s nárastom využívania OZE v budovách o 10 % každých 5 rokov. Predpoklad uvedený v stratégii je v súlade so stanovenými požiadavkami zákona o energetickej hospodárnosti budov pre významnú obnovu budovy, ktorá má byť uskutočnená v ďalších rokoch už na úroveň výstavby budov s

				takmer nulovou potrebou energie, pokiaľ je to ekonomicky, funkčne a technicky uskutočniteľné.
MHSR	<p>K vlastnému materiálu: V prvej vete na strane 3 sa uvádza: „Európska komisia (ďalej len „EK“) predstavila jasnú víziu dosiahnutia klimatickej neutrality do roku 2050 formou iniciatívy "Čistá energia pre všetkých Európanov" v novembri 2016“. Táto veta nie je úplne správna. "Čistá energia pre všetkých Európanov" je balík opatrení na udržanie konkurencieschopnosti Európskej únie v čase, keď prechod na čistú energiu mení globálne energetické trhy. EÚ sa jeho prostredníctvom zaviazala znížiť emisie CO2 do roku 2030 najmenej o 40 % a zároveň modernizovať hospodárstvo EÚ a zabezpečiť pracovné miesta a rast pre všetkých európskych občanov. Európska komisia predložila 11. decembra 2019 oznámenie o európskej zelenej dohode. Zelená dohoda sa navrhuje ako nová stratégia rastu EÚ, ktorá má za cieľ transformovať Úniu na klimaticky neutrálnu, spravodlivú a prosperujúcu spoločnosť s moderným, zdrojovo efektívnym a konkurencieschopným hospodárstvom.</p>	O	A	Text bol upravený.
MHSR	<p>K vlastnému materiálu: V texte na strane 29 sa uvádza, že model pre stanovenie trajektórie je založený, okrem iných, na predpoklade, že „priama spotreba tuhých fosílnych palív, odpadu, PLG a plynového oleja a nafty sa ukončí do roku 2030“. Podľa Integrovaného národného energetického a klimatického plánu budú v sektore teplárenstva podporované účinné systémy CZT s dodávkou tepla z OZE, odpadového tepla z priemyselných procesov na ekonomicky</p>	O	N	<p>Model v priamej spotrebe tuhých fosílnych palív, odpadu, PLG a plynového oleja a nafty uvažuje v súčasnosti s hodnotou 0,5 %.</p> <p>Predpoklad poklesu spotreby energie z odpadu v sektore budov je blížiaci sa k nule vzhľadom na súčasný podiel spotreby energie z odpadu z celkovej spotreby energie</p>

	nákladovom využívaní OZE, najmä lokálne dostupnej biomasy/biometánu a odpadov vrátane podpory viacpalivových systémov. Preto s ohľadom na energetické zhodnocovanie komunálneho odpadu v rámci obehového hospodárstva nepredpokladáme, že spotreba energie z odpadu klesne od roku 2030 na nulu.			pre tento sektor.
MKSR	K návrhu uznesenia vlády Upozorňujeme, že návrh uznesenia vlády nie je úplný a je potrebné ho dopracovať. Odôvodnenie: Legislatívno-technická pripomienka.	O	A	Návrh uznesenia bude upravený v zmysle Smernice na prípravu a predkladanie materiálov na rokovanie vlády SR.
MKSR	K vlastnému materiálu Ku kapitole 2 - Stav obnovy fondu bytových a nebytových budov, bod 2.4 - Stav obnovy fondu bytových a nebytových budov, str. 25, prvý odsek pod tabuľkou, text od štvrtej vety vrátane Navrhované znenie evokuje názor, že aj keď je pri pamiatkach potrebný špecifický prístup, zatepl'ovať sa môžu a z kontextu stratégie sa zatepl'ovať aj musia. Ak to nie je z pohľadu ochrany pamiatkových hodnôt možné z exteriéru, tak sa majú takéto budovy zatepl'ovať z interiéru. S týmto názorom nemôžeme súhlasiť. Aby bola energetická hospodárnosť budovy účinná, musí sa riešiť komplexne a s tým je spojené nielen zatepl'ovanie obvodových plášťov budov, ale aj výmena okenných a dverných výplní. Avšak pri historicky hodnotných stavbách, ktoré majú zachované aj historické okná a dvere, by energetická hospodárnosť budovy nebola účinná pokiaľ by sa výplne museli zachovať. Práve z tohto dôvodu bol pamiatkový fond zo zákona o energetickej hospodárnosti budov vyňatý. Aby bola stratégia reálna a realizovateľná aj vo vzťahu k	Z	A	Text bol doplnený v súlade s pripomienkou.

	<p>budovám, ktoré sú historicky alebo pamiatkovo chránené, navrhujeme upraviť text za vetou, ktorá znie: „Veľká časť budov verejného sektora sú budovy historické alebo pamiatkovo chránené, či inak významné po architektonickej stránke.“ nasledovne: „Tieto budovy si vyžadujú osobitný prístup s rešpektovaním ich chránených pamiatkových hodnôt (architektonických, technických, výtvarných alebo umelecko-remeselných). Hodnotnými môžu byť nie len fasády týchto budov, ale aj okná, dvere a ďalšie súčasti stavby. Pri rozhodovaní o budovách, ktoré sú národnými kultúrnymi pamiatkami alebo sú situované v pamiatkových územiach, o podmienkach stavebných zásahov rozhoduje príslušný krajský pamiatkový úrad (pozn. odkaz na zákon 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov). Tieto budovy sú často v zlom stavebnotechnickom stave a vyžadujú si rôzne stavebné zásahy (napríklad odvlhčenie, opravy strešných plášťov, odkvapových systémov, atď.), ktoré môžu pri ich odbornej a citlivej aplikácii výrazne zlepšiť ich užívateľskú kvalitu a znížiť prevádzkové náklady. Pri plánovaných nákladoch je nevyhnutné počítať so zvýšenou finančnou náročnosťou a je potrebné časť nákladov investovať aj do následnej dlhodobej a systematickej údržby. Pri zlepšovaní stavebnotechnického stavu a komplexnej energetickej bilancie historických budov je potrebné nadviazať aj na medzinárodné skúsenosti a know-how a využívať dostupné tréningové možnosti pre odbornú prípravu.“.</p>			
MKSR	K vlastnému materiálu Ku kapitole 4 - Opatrenia na dosiahnutie plánu obnovy, bod 4.6 - Súhrn politik a opatrení zameraných na	O	ČA	

	<p>zlepšovanie energetickej hospodárnosti budov, Tabuľka č. 24 - Plánované formy podpory zlepšenia energetickej hospodárnosti v sektore budov, str. 46 – „Obnova historických a pamiatkovo chránených verejných budov“ V prípade, že predkladateľ ponechá historické a pamiatkovo chránené verejné budovy v stratégii a to aj napriek nášmu názoru, že ich zaradenie do stratégie nie je v súlade so zákonom o energetickej hospodárnosti, súhlasíme s navrhovaným znením, avšak upozorňujeme, že je nutné presne definovať pojmy „stavebnotechnický stav“ a „zníženie prevádzkových nákladov“. Sme toho názoru, že tieto pojmy skôr korešpondujú so zákonom o energetickej efektívnosti, z ktorého pamiatkový fond vyňatý nebol. Z hľadiska ochrany pamiatkového fondu je riešenie problému inovácie infraštruktúry (napr. modernizácia TZB zariadení: vykurovania, elektroinštalácie, plynofikácie, zdravotníckej a pod.) akceptovateľné.</p>			
MKSR	<p>K vlastnému materiálu Ku kapitole 5 - Mobilizácia investícií do obnovy fondu verejných a súkromných budov, bod 5.3, str. 52, posledný odsek Stratégia odhaduje investičnú náročnosť do obnovy historických a pamiatkovo chránených verejných budov na sumu 120 mil. €. Upozorňujeme, že obnova pamiatkového fondu je finančne náročná a odhadovaná suma je nedostatočná.</p>	O	A	Text bol upravený.
MKSR	<p>K vlastnému materiálu, kapitola 2 Odporúčame upraviť nesprávne číslovanie jednotlivých bodov v tejto kapitole. Odôvodnenie: Nesprávne číslovanie.</p>	O	A	Text bol upravený v súlade s pripomienkou.

<p>MKSR</p>	<p>Všeobecne k vlastnému materiálu Podľa predkladacej správy predkladá Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky materiál „Dlhodobá stratégia obnovy fondu budov“ (ďalej len „stratégia“) na základe § 4c zákona č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o energetickej hospodárnosti“). Dovoľujeme si upozorniť, že podľa § 2 ods. 2 písm. a) zákona o energetickej hospodárnosti sa postupy a opatrenia podľa § 2 ods. 1 zákona o energetickej hospodárnosti (jedným z postupov a opatrení podľa § 2 ods. 1 písm. e) zákona o energetickej hospodárnosti je vypracovanie dlhodobej stratégie obnovy fondu budov!) nevzťahujú na budovy a pamätníky chránené z dôvodu architektonickej alebo historickej hodnoty alebo ako súčasť charakteristického prostredia, pri ktorých by dodržanie požiadaviek na energetickú hospodárnosť budov neprijateľne zmenilo ich charakter alebo vzhľad. Týmito budovami sú podľa § 2 ods. 4 zákona o energetickej hospodárnosti najmä budovy vyhlásené za národné kultúrne pamiatky, budovy v pamiatkovej rezervácii alebo v pamiatkovej zóne ako súčasť historického sídelného usporiadania a budovy uvedené do užívania pred 1. januárom 1947. Pozn.: Predložený materiál vychádza nielen zo zákona o energetickej hospodárnosti, ale aj zo zákona č. 321/2014 Z. z. o energetickej efektívnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Tento zákon však energetickú hospodárnosť vo vzťahu ku kultúrnym pamiatkam a nehnuteľnostiam v pamiatkových územiach nerieši. Na základe vyššie uvedeného je zaradenie budov pamiatkovo chránených do stratégie v rozpore so zákonom o</p>	<p>Z A</p>	<p>Rozpor bol odstránený po vzájomnom vysvetlení dňa 11.12.2020.</p>
--------------------	--	------------	--

	energetickej hospodárnosti.			
MŽPSR	K návrhu uznesenia vlády: Návrh uznesenia vlády Slovenskej republiky je nepreskúmateľný, nie je z neho zrejmé ako úlohy a ktorým členom vlády z jeho prijatia vyplývajú, žiadame ho vypracovať v zmysle Smernice na prípravu a predkladanie materiálov na rokovanie vlády SR a k návrhu uznesenia vlády sa opätovne vyjadriť.	Z	A	Návrh uznesenia bude upravený v zmysle Smernice na prípravu a predkladanie materiálov na rokovanie vlády SR. Nebude ukladať úlohy iným členom vlády.
MŽPSR	K vlastnému materiálu, strana 43, Tabuľka 23: Zlepšovanie EHB v bytových domoch, k Podpore zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov v bytovej budove , činnosť - kotol na biomasu (80 €/kW, max. 7kW/byt) MŽP SR je zásadne proti podpory zariadení na biomasu v bytových budovách z dôvodu zápachu a emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia. Z hľadiska ochrany ovzdušia je najvhodnejšou formou zásobovania teplom a TÚV systém CZT a preto sme toho názoru, že toto opatrenie je kontraproduktívne. V prípade, že bytový dom nie je možné napojiť na systém CZT, žiadame aby bol doplnený a zvýraznený, že kotol na biomasu musí byť obstaraný a následne prevádzkovaný spolu s elektrostatickým filtrom na jemné prachové častice.	Z	A	Ide o existujúce opatrenie, ktorého znenie je dostupné na webovej stránke https://zelenadomacnostiam.sk/sk/domacnosti/podporovane-zariadenia/kotly-na-biomasu/ Po vzájomnom vysvetlení bol rozpor odstránený dňa 16.12.2020.
MŽPSR	K vlastnému materiálu: - všeobecne, str. 45-47, 49, 52 MŽP SR požaduje vynechanie konkrétnych nástrojov plánovaných foriem podpory zlepšenia energetickej hospodárnosti v sektore budov vo vzťahu k Plánu obnovy a odolnosti ako ústredného nástroja obnovy	Z	N	Stratégia musí uvádzať mechanizmy na podporu mobilizácie investícií do obnovy budov, aby sa dosiahli ciele stratégie obnovy. Požadovaná štruktúra materiálu je v súlade s požiadavkou vyjadrenou v smernici

	Next Generation EU ako aj európskych štrukturálnych a investičných fondov na roky 2021 – 2027. Odôvodnenie: tieto strategické opatrenia a koncepčné dokumenty budú ako celok osobitne schválené vládou Slovenskej republiky v rámci Národného programu reforiem Slovenskej republiky vrátane Plánu obnovy, resp. Partnerskej dohody Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027 v lehote do apríla 2021. Schvaľovanie čiastkových dokumentov a zámerov jednotlivých reformných opatrení v oboch nástrojoch je nekoncepčné a predčasné.			o energetickej hospodárnosti budov. Doterajšie znenie „plánované formy“ bude upravené na „navrhované formy“. MDV SR aj keď uvádza tieto opatrenia, ktoré sa predpokladajú financovať z pripravovaných finančných nástrojov Plán obnovy a EŠIF, rešpektuje, že ich bude osobitne schvaľovať vláda. Rozpor nebol odstránený.
MŽPSR	K vlastnému materiálu: - všeobecne: Požadujeme zverejnenie metodiky výpočtov (napr. technické správy k projektu), na základe ktorých sa deklarujú výstupy z projektu medzi MDV SR a Európskym inštitútom pre hospodárnosť budov (BPIE).	O	A	
MŽPSR	K vlastnému materiálu: - všeobecne: Pri príprave budúcich stratégií alebo iných koncepčných či legislatívnych dokumentov, vrátane aktualizácie tejto stratégie, dôrazne žiadame aby boli sledované nielen emisie CO2 ale emisie CO2 ekvivalentu, ktorý by ktorý by zahŕňal emisie všetkých skleníkových plynov, nielen oxidu uhličitého.	Z	A	MDV SR súhlasí, že pri príprave budúcich stratégií alebo iných koncepčných či legislatívnych dokumentov zohľadní zahrnutie aj iných emisií skleníkových plynov
MŽPSR	K vlastnému materiálu: - všeobecne: MŽP SR požaduje, aby súčasťou dokumentu a návrhu opatrení bola záväzná metodika prioritizácie investícií a investičný plán pre verejné nebytové budovy ako aj súkromné budovy. Jej súčasťou musí byť definovanie podrobných pravidiel pre využívanie finančných zdrojov pre investície do	Z	N	Obdobnú pripomienku uplatnilo aj MF SR, s ktorým bolo uskutočnené rozporové konanie a rozpor bol odstránený. Na základe schváleného uznesenia vlády č. 649/2020 je už úloha uložená a úlohy súvisiace s prípravou metodiky a prioritizáciou

	<p>verejných nebytových budov a súkromných budov. Považujeme ďalej za potrebné konkretizovať informácie o opatreniach, ktoré budú v rámci investícií realizované s cieľom adaptácie na zmenu klímy, ako aj podpory zelenej infraštruktúry a zachovania biodiverzity; tieto opatrenia musia byť povinné a nemôžu byť podmieňované ich ekonomickou návratnosťou. Žiadame upraviť, že preferované budú riešenia, ktoré budú zahŕňať adaptačné vodozádržné opatrenia na zmenu klímy, opatrenia na podporu zachovania biodiverzity a elimináciu nepriaznivých vplyvov na chránené druhy. Obnova hlavne nebytových budov by mala zahŕňať aj efektívne formy chladenia vnútorných priestorov, čo v budúcnosti bude predstavovať vyššiu spotrebu energie ako na vykurovanie.</p>		<p>investičných plánov majú termín plnenia v roku 2021. Rozpor nebol odstránený.</p>
<p>MŽPSR</p>	<p>K vlastnému materiálu: Kapitola 3. Plán s merateľnými ukazovateľmi pokroku. Aby bol čo najviac reflektovaný skutočný vývoj emisií je nevyhnutné, aby bol výpočet odhadovaných množstiev týchto emisií založený na emisných koeficientoch rešpektujúcich základné princípy stochiometrie spaľovania palív. Odporúčame používať hodnoty emisných koeficientov ktoré sa uvádzajú na stránke MŽP SR a sú každoročne aktualizované https://www.minzp.sk/klima/obchodovanie-emisnymi-kvotami/stacionarne-prevadzky/ a uvádzať ich ako národné emisné faktory v tabuľke v tab. 17 a 18 vlastného materiálu (strana 26). Vzhľadom na skutočnosť, že Emisie CO₂ z biomasy považujeme za neutrálne z hľadiska zmeny klímy, avšak z hľadiska vplyvu na ľudské zdravie ako aj vplyvu plnenia záväzných cieľov SR voči EK, majú omnoho významnejší vplyv emisie PM_{2,5} než emisie CO₂,</p>	<p>Z A</p>	<p>Metodika výpočtu emisií CO₂ v sektore budov sa pre model stanovila na základe platných prepočítavacích faktorov emisií CO₂ v súlade s prílohou č. 2 vyhlášky č. 364/2012 Z. z. pre jednotlivé energetické nosiče. Ich výpočet sa opiera o CEN normy a zastrešujúce normy pre energetickú hospodárnosť budov. Hodnoty emisných koeficientov uvádzaných na stránke MŽP sú aktualizované na ročnej báze, čo by neumožnilo zabezpečiť korektnú porovnateľnosť dát v rámci modelu. MDV SR je otvorené diskusii k zmene emisných prepočítacích faktorov CO₂ v sektore budov v budúcnosti. Požiadavka doplnenia</p>

	<p>navrhujeme do materiálu doplniť aj prognózu vývoja PM 2,5.</p> <p>Odôvodnenie: Okrem zemného plynu, uhlia a vykurovacieho oleja má na vývoj emisií zásadný vplyv aj biomasa a kusové drevo. Oboje sa v rôznom pomere nachádzajú v kategóriách „dodané teplo“, „obnoviteľné zdroje“ a „elektrina“. Pomer, v ktorom sa tieto primárne zdroje energie v týchto kategóriách nachádzajú, nie je možné v materiáli identifikovať, na základe čoho nie je možné ani kvantifikovať ich vplyv na vývoj emisií CO2 a PM2,5 do roku 2050.</p>		<p>prognózy vývoja častíc PM 2,5 je nad rámec požiadaviek smernice o energetickej hospodárnosti budov, ktorá stanovuje povinnosti len s ohľadom na plnenie zníženia emisií skleníkových plynov. Smernica však nestanovuje žiadne záväzné ciele v tejto oblasti. Podkladové dáta nevyhnutné pre stanovenie prognózy vývoja častíc PM 2,5 nie sú dostupné v požadovanej štruktúre členenia na bytové a nebytové budovy. Po vzájomnom vysvetlení bol rozpor odstránený dňa 16.12.2020.</p>
<p>MŽPSR</p>	<p>K vlastnému materiálu: Tabuľka 19 a 20, strana 28 Tabuľku 19 upraviť tak, aby bolo uvedené aj množstvo dodaného tepla z OZE.</p> <p>Odôvodnenie: Pre rok 2030 je možné očakávať zvýšenie množstva energie z OZE pri vykurovaní o 2,9 TWh oproti roku 2020. Uvedený údaj je uvedený v dokumente Národný energetický a klimatický plán v tabuľke č. 15 Odhad celkového očakávaného príspevku jednotlivých technológií z obnoviteľných zdrojov v SR v sektore tepla a chladenia , kde sa uvádza zvýšenie využívania OZE pri vykurovaní a chladení v roku 2030 oproti roku 2020. Je vhodné doplniť údaj v novom riadku za rok 2030, ktorý poukáže na ambíciu využívať OZE v dodávke tepla. Odôvodnenie: Aktuálnu kategorizáciu „foriem energie“ v tabuľkách 19 a 20 považujeme za nepostačujúcu vo vzťahu k možnosti identifikovať reálny predpokladaný príspevok jednotlivých primárnych zdrojov energie k</p>	<p>Z A</p>	<p>Tabuľka 20 Sektor budov – odhadované emisie CO2 (Mt CO2)- orientačné míľniky vychádza z podkladových dát tabuliek 17 a 18 v členení na bytové a nebytové budovy. Údaj o dodanom teple z OZE nie je dostupný v detaile na bytové a nebytové budovy. Rovnako nie sú známe prepočítavacie faktory emisií pre dodané teplo z OZE v budovách. SR má stanovené záväzné ciele pre OZE na národnej úrovni, nie však pre budovy. Model pre stanovenie orientačných míľnikov na roky 2030 ,2040 a 2050 predpokladá s nárastom využívania OZE v budovách o 10 % každých 5 rokov. Predpoklad uvedený v stratégii je v súlade</p>

	vývoju emisií CO ₂ a častíc PM 2,5. Považujeme za žiadúce, aby boli v tabuľkách a grafoch vyjadrujúcich prognózy spotreby energie a emisií CO ₂ do roku 2050 uvedené aj názvy konkrétnych palív (primárnych zdrojov energie), vrátane odhadovaného množstva emisií CO ₂ a PM _{2,5} , ktoré sa do ovzdušia uvoľnia ich spálením.			so stanovenými požiadavkami zákona o energetickej hospodárnosti budov na významnú obnovu budovy, ktorá má byť uskutočnená v ďalších rokoch už na úroveň výstavby budov s takmer nulovou potrebou energie, pokiaľ je to ekonomicky, funkčne a technicky uskutočniteľné. Po vzájomnom vysvetlení bol rozpor odstránený dňa 16.12.2020.
MŽPSR	K vlastnému materiálu: V časti 1.3, strana 20, v odseku „Zlepšenie tepelnotechnických vlastností strešných plášťov existujúcich budov (rodinných domov, bytových domov a nebytových budov) je možné zabezpečiť pri plochých strechách...“ navrhujeme okrem mäkkého PVC doplniť ako hydroizoláciu plochých striech tiež EPDM fólie zo syntetického kaučuku. ktoré sa v súčasnosti bežne používajú pri plochých a mierne šikmých strechách a ich použitie je ideálne aj pre realizáciu zelených extenzívnych striech. Odôvodnenie: Tieto fólie sa v súčasnosti bežne používajú pri plochých a mierne šikmých strechách a ich použitie je ideálne aj pre realizáciu zelených extenzívnych striech.	O	A	Text bol doplnený v súlade s pripomienkou.
NBS	1. Materiál v Obrázku 1 – Počty bytov v bytových domoch a Obrázku 2 – Počty bytov v rodinných domoch podľa štatistických údajov prezentuje údaje za rozdielne časové dĺžky. Navrhujeme zosúladiť údaje do priemeru za 1 rok, aby pozorovania v grafoch boli vzájomne	O	N	Údaje v obrázkoch prezentujú intenzitu výstavby vzťahnutú k platným požiadavkám na stavebné konštrukcie v danom období. Prezentovanie na ročnej báze nie je v tomto prípade účelné.

	porovnateľné.			
NBS	2. Navrhuje uviesť pod tabuľku 9 zdôvodnenie prečo posledné dostupné údaje sú spreď 17 rokov.	O	A	Údaje v tabuľke 9 sú z databázy budov TSÚS za obdobie riešenia vedecko-technickej služby, ktorá sa skončila v roku 2004.
NBS	3. V časti 3.2. stanovenie orientačných míľnikov na roky 2030, 2040 a 2050 a ich príspevku k cieľom Únie navrhujeme do grafov Spotreba energie - sektor budov a Emisie CO2 - sektor budov doplniť aj údaje za rok 2010 a za posledne dostupný rok.	O	N	Predmetné grafy v časti 3.2 za sektor budov slúžia na prezentáciu stanovených orientačných míľnikov do budúcnosti na roky 2030, 2040 a 2050. Stanovenie trajektórie a definovanie základnej línie energetickej spotreby a súvisiacich emisií CO2 je dostatočne popísané v texte kapitoly.
NBS	4. Materiál si kladie za cieľ prispieť k dosiahnutiu národného cieľa zníženia emisií CO2. Navrhujeme v doložke vplyvov kvantifikovať vplyvy na verejné financie a podnikateľské prostredie z dôvodu zabezpečenia hĺbkovej obnovy budov.	O	N	Stratégia obnovy nemení pôvodné vplyvy prijatých strategických dokumentov a nemá rozpočtový vplyv vzhľadom na charakter materiálu.
RÚZSR	3. Obyčajná pripomienka ku kapitole 6, strana 52 V kapitole 6. Prekážky a bariéry odrážku znejúcu "- potrebnosť reštrukturalizácie firiem zameraných na obnovu budov" doplniť a upraviť tak, že bude znieť: "- potrebnosť reštrukturalizácie firiem a nutnosť rekvalifikovania zamestnancov firiem zameraných na obnovu budov". Odôvodnenie: Samotná reštrukturalizácia firiem špecificky zameraná na obnovu prebehne trhovým spôsobom, a to v priamej	O	A	Text bol upravený v súlade s pripomienkou.

	väzbe na intenzitu dopytu po stavebných prácach tohto druhu na stavebnom trhu. Rekvalifikácia zamestnancov bude jedným z najúčinnějších nástrojov urýchlenia pripravenosti najmä malých a stredných stavebných firiem na realizáciu obnovy budov.			
RÚZSR	1. Obyčajná pripomienka ku kapitole 4.4., strana 39 V kapitole 4.4 Stimuly na využívanie inteligentných technológií a zručností v siedmom odstavci (na str. 39) zaradiť pred poslednú vetu nasledovný text: "Vzhľadom na očakávanú zvýšenú potrebu kvalifikovaných remeselníkov v súvislosti s požadovaným zvýšením miery renovácií podľa Európskeho zeleného dohovoru, podporí Európsky sociálny fond ESF+ v rámci zamerania na zelené profesie a zelenú ekonomiku rozsiahle preškolenie remeselníkov v sektore budov, ktoré budú nadväzovať na projekty financované v rámci Horizontu 2020". Odôvodnenie: V rámci Horizontu 2020 boli realizované pilotné projekty vzdelávania dospelých na nové požiadavky vyplývajúce z priemyselnej revolúcie 4.0 napr. požiadavky na domy s takmer nulovou potrebou energie. Je preto potrebné využiť poznatky a výstupy z týchto pilotných projektov a školení a implementovať ich na celonárodnú úroveň.	O	A	Text bol upravený v súlade s pripomienkou.
RÚZSR	2. Obyčajná pripomienka ku kapitole 6, strana 52 V kapitole 6. Prekážky a bariéry žiadame z odrážok Bariéry vyskytujúce sa vo výstavbe platia aj pre obnovu budov ako napr.: (na strane 52) vypustiť odrážku: " - absentujúce firmy poskytujúce kompletne stavebné práce zhotovenia významnej obnovy, resp. hĺbkovej obnovy," Odôvodnenie: Uvedené konštatovanie je v rozpore so	O	A	Text bol vypustený v súlade s pripomienkou.

	skutočnosťou, nedokladované a zavádzajúce. Z profilu našich členských firiem vyplýva, že mnohé z nich sú technicky i odborne pripravené kvalitne realizovať zákazky tohto druhu, pokiaľ sa na trhu objavia a budú zo strany stavebníkov zodpovedne a projektantov kvalitne pripravené.			
RÚZSR	4. Zásadná pripomienka ku kapitole 6, strana 52 V kapitole 6. Prekážky a bariéry doplniť uvádzané odrážky o nasledujúce: " - neefektívna informovanosť podpory zo strany poskytovateľov, - zbytočne byrokratický proces pre žiadateľov v časti žiadosti a schvaľovania žiadosti, - zbytočne zdĺhavé verejné obstarávanie, - zdĺhavé stavebné konanie aj pre obnovu budov". Odôvodnenie: S vyššie uvedenými prekážkami sa stavebné firmy stretávajú bežne a pokiaľ tieto nebudú cieľavedome odstraňované (napr.: kodifikovaním nových racionálnych stavebných predpisov a novelizáciou zákona o verejnom obstarávaní) budú naďalej závažnou brzdou nielen obnovy budov, ale celého segmentu výstavby.	O	A	Text bol upravený v súlade s pripomienkou.
ŠÚSR	Vo vlastnom materiáli a jeho tabuľkách navrhujeme opraviť nesprávne údaje. Počet pripomienok ŠÚ SR obsahujúcich správne údaje, ich charakter, umiestnenie v tabuľkách a pod. sú takého charakteru, ktorý presahuje možnosti portálu slov-lex. Podľa Čl. 10 ods. 4 Smernice na prípravu a predkladanie materiálov na rokovanie vlády Slovenskej republiky (schválená uznesením vlády SR č. 512 z 13. 6. 2001) predloží ŠÚ SR tieto pripomienky v listinnej podobe.	O	A	

ÚNMSS R ÚVSR	<p>Dovoľujeme si upozorniť predkladateľa, že v prípade ak budú opatrenia z Dlhodobej stratégie obnovy fondu budov v budúcnosti predmetom legislatívnych návrhov, bude potrebné odkazy na slovenské technické normy v týchto legislatívnych návrhoch uvádzať tak, aby bola zachovaná dobrovoľnosť dodržiavania technických noriem, aby použitie technickej normy nebolo jediným možným riešením, teda aby nedochádzalo k zozáväzneniu technickej normy. Odôvodnenie: Dosiahnutie súladu s priamo účinným nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1025/2012 o európskej normalizácii, v ktorom sa norma definuje ako technická špecifikácia prijatá uznaným normalizačným orgánom, s ktorou súlad nie je povinný. Riešenie obsiahnuté v technickej norme má byť len jednou z možností ako dosiahnuť súlad s právnym predpisom, nie jediným. Technické normy sa považujú za minimálne odporúčané technické riešenie a ich dodržanie zabezpečuje používateľovi splnenie požiadaviek, ktoré z nich vyplývajú. Podľa § 3 ods. 10 zákona č. 60/2018 Z. z. o technickej normalizácii dodržiavanie slovenskej technickej normy alebo technickej normalizačnej informácie je dobrovoľné.</p>			O A Vzaté na vedomie.
Verejnosp	<p>Na stranách 25 až 28 žiadame prepracovať tabuľky 17, 18, 19 a 20 a súvisiace znenia tak, aby neboli sledované len emisie CO₂, ale emisie CO₂ ekvivalentu (ďalej len CO₂ekv), ktorý by zahŕňal emisie všetkých skleníkových plynov, nielen oxidu uhličitého. Žiadame tiež aktualizovať údaje z CO₂ na CO₂ekv v súvisiacich legislatívnych a nelegislatívnych materiáloch, najmä Prílohu č.2 vyhlášky č. 364/2012</p>	Z N		Metodika výpočtu emisií CO ₂ v sektore budov sa pre model stanovila na základe platných prepočítavacích faktorov emisií CO ₂ v súlade s prílohou č. 2 vyhlášky č. 364/2012 Z. z. pre jednotlivé energetické nosiče. Ich výpočet sa opiera o CEN normy a zastrešujúce normy pre energetickú

<p>Z.z. Odôvodnenie: * V Európskej únii sa používa CO2 ekvivalent (CO2ekv) namiesto nedostatočného sledovania len jedného z množstva skleníkových plynov. Sledovanie CO2ekv vykazujú súčasne strategické dokumenty Európskej komisie, Európskej investičnej banky[1], Európskej banky pre obnovu a rozvoj[2], Taxonómia udržateľných investícií EÚ[3] a dokumenty Medzivládneho panelu o zmene klímy (IPCC). Takáto nezrovnalosť by Slovensku spôsobovala zbytočné technické problémy a nedostatky vo výpočtoch dopadov aktivít. * Pôvod hodnoty faktoru emisií CO2 pre jednotlivé energetického nosiče nie je vo vyhláske č. 364/2012 Z.z. priamo vysvetlený a autori sa odkazujú na normu STN EN 15 603, ktorá bola medzičasom už zrušená a nahradila ju norma STN EN 15603/NA. * Spôsob určenia emisií CO2 stanovuje vyhláska č. 364/2012 Z.z. v § 2 odseku 8) nasledovne:[4] Emisie oxidu uhličitého sa určia z dodanej energie podľa jednotlivých energetických nosičov s využitím prepočítacích faktorov podľa prílohy č. 2. Množstvo oxidu uhličitého emitovaného do ovzdušia sa vyjadruje v kg/m2 celkovej podlahovej plochy budovy za jeden rok. * Iné skleníkové plyny ako CO2 majú tiež zásadne dopady na zmenu klímy. Podľa Medzivládneho panelu o zmene klímy má napríklad metán 34 násobne vyšší potenciál globálneho otepľovania ako oxid uhličité pre 100 ročné obdobie a 108 násobne vyšší potenciál pre 10 ročné obdobie. * Je tiež žiadúce hodnoty faktorov emisií CO2 vo vyhláske č. 364/2012 Z.z. primerane navýšiť i o emisie vznikajúce vo všetkých etapách palivového cyklu (od ťažby až po tepelné zariadenie). Ekvivalentné hodnoty z dokumentu Medzivládneho panelu o zmene klímy [5] sú štatistický priemer faktoru emisií pre vybrané palivo počas jeho celého životného cyklu a môžu s údajmi Európskej banky</p>	<p>hospodárnosť budov, pričom zohľadňuje energetický mix SR. Hodnoty emisných koeficientov CO2 uvádzaných na stránke MŽP sú aktualizované na ročnej báze, čo by neumožnilo zabezpečiť korektnú porovnateľnosť dát v rámci modelu. Smernica o energetickej hospodárnosti budov stanovuje povinnosti s ohľadom na plnenie zníženia emisií skleníkových plynov, nestanovuje však žiadne záväzné ciele v tejto oblasti. Na účel stanovenia orientačných míľnikov v sektore budov slúžilo Odporúčanie Komisie (EÚ) 2019/786 týkajúce sa obnovy budov, ktoré vymedzuje rámec možných míľnikov.</p>
---	--

	<p>pre obnovu a rozvoj[6] slúžiť ako etalón. Pripomienka je zásadného charakteru. - - - [1] https://www.eib.org/attachments/strategies/eib_project_carbon_footprint_methodologies_en.pdf [2] Energy Transitions Commission, Copenhagen Economics analysis based on Farquharson et al (2016); Lazarus et al (2015), Sumarizované na s.42 na internete: https://www.ebrd.com/power-and-energy/ebrd-energy-sector-strategy.pdf [3] https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/sustainable-finance/eu-taxonomy-sustainable-activities_en [4] Vyhláška 364/2012 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov. Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky z 12. novembra 2012. Dostupné tiež z: https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2012/364/20200310 [5] IPCC: Annex III: Technology-specific cost and performance parameters. In: Climate Change 2014: Mitigation of Climate Change, s.1335. [online]. [cit. 28/6/2020]. Dostupné na internete: [6] Energy Transitions Commission, Copenhagen Economics analysis based on Farquharson et al (2016); Lazarus et al (2015), Sumarizované na s.42 na internete: https://www.ebrd.com/power-and-energy/ebrd-energy-sector-strategy.pdf</p>			
ZSPS	<p>Žiadame: : V kapitole 6. Prekážky a bariéry doplniť uvádzané odrážky o nasledujúce: " - neefektívna informovanosť podpory zo strany poskytovateľov, - zbytočne byrokratický proces pre žiadateľov v časti žiadosti a schvaľovania žiadosti, - zbytočne zdĺhavé verejné obstarávanie, - zdĺhavé stavebné konanie aj pre obnovu budov".</p>	O	A	Text bol upravený v súlade s pripomienkou.

	<p>Odôvodnenie: S vyššie uvedenými prekážkami sa stavebné firmy stretávajú bežne a pokiaľ tieto nebudú cieľavedome odstraňované (napr.: kodifikovaním nových racionálnych stavebných predpisov a novelizáciou zákona o verejnom obstarávaní) budú naďalej závažnou brzdou nielen obnovy budov, ale celého segmentu výstavby.</p>			
ZSPS	<p>Žiadame: V kapitole 4.4 Stimuly na využívanie inteligentných technológií a zručností v siedmom odstavci (na str. 39) zaradiť pred poslednú vetu nasledovný text: "Vzhľadom na očakávanú zvýšenú potrebu kvalifikovaných remeselníkov v súvislosti s požadovaným zvýšením miery renovácií podľa Európskeho zeleného dohovoru, podporí Európsky sociálny fond ESF+ v rámci zamerania na zelené profesie a zelenú ekonomiku rozsiahle preškolenie remeselníkov v sektore budov, ktoré budú nadväzovať na projekty financované v rámci Horizontu 2020". Odôvodnenie: V rámci Horizontu 2020 boli realizované pilotné projekty vzdelávania dospelých na nové požiadavky vyplývajúce z priemyselnej revolúcie 4.0 napr. požiadavky na domy s takmer nulovou potrebou energie. Je preto potrebné využiť poznatky a výstupy z týchto pilotných projektov a školení a implementovať ich na celonárodnú úroveň</p>	O	A	Text bol upravený v súlade s pripomienkou.
ZSPS	<p>Žiadame: V kapitole 6. Prekážky a bariéry odrážku znejúcu "- potrebnosť reštrukturalizácie firiem zameraných na obnovu budov" doplniť a upraviť tak, že bude znieť: "- potrebnosť reštrukturalizácie firiem a nutnosť rekvalifikovania zamestnancov firiem zameraných na obnovu budov". Odôvodnenie: Samotná reštrukturalizácia firiem špecificky zameraná na obnovu prebehne trhovým spôsobom, a to v</p>	O	A	Text bol upravený v súlade s pripomienkou.

	<p>priamej väzbe na intenzitu dopytu po stavebných prácach tohto druhu na stavebnom trhu. Rekvalifikácia zamestnancov bude jedným z najúčinnjších nástrojov urýchlenia pripravenosti najmä malých a stredných stavebných firiem na realizáciu obnovy budov.</p>			
ZSPS	<p>Žiadame: V kapitole 6. Prekážky a bariéry žiadame z odrážok Bariéry vyskytujúce sa vo výstavbe platia aj pre obnovu budov ako napr.: (na strane 52) vypustiť odrážku: " - absentujúce firmy poskytujúce kompletne stavebné práce zhotovenia významnej obnovy, resp. hĺbkovej obnovy," Odôvodnenie: Uvedené konštatovanie je v rozpore so skutočnosťou, nedokladované a zavádzajúce. Z profilu našich členských firiem vyplýva, že mnohé z nich sú technicky i odborne pripravené kvalitne realizovať zákazky tohto druhu, pokiaľ sa na trhu objavia a budú zo strany stavebníkov zodpovedne a projektantov kvalitne pripravené.</p>	O	A	Text bol vypustený v súlade s pripomienkou.